

Och, goede Calvinisten zijn tot morgen zoo zelden genicigd.
Maar ter stuiting van dit onrecht en om een tegenwicht in de schaal te leggen, is het dan toch goed, dat er weer eens een stem voor gerechtigheid en billijkheden opging.
We zullen nu afwachten, of althans de Koning een eind zal maken, aan wat in in zoo hooge mate den eerbied voor de Overheid krenkt.

KUYPER.

Buitenland.

Engeland. Voortgang van het Ritualisme. Gering kerkbezoek te Londen.

II. Onlangs stierf te Frome een tachtigjarig predikant; zijn begrafenis werd door meer dan 80 geestelijken en meer dan 100 gemeentelieden bijgewoond. Op zijn graf werd de Roomsche doopsdenis gelezen; terwijl de gestorvene op zijn uitdrukkelijk verlangen als priester met kerk en ouwel in de hand en in priesterlijk gewaad, dat hij gekist geleid werd. De bijzonderheden dier begrafenis werden in de Engelse bladen breedvoerig medegedeeld, zonder dat daarbij een woord van protest werd vernomen. De Evangelische bladen spraken er wel schande over, doch verklaarden ook, dat het kerkbestuur onmachtig was, den afval van het Protestantisme te keer te gaan. Inderdaad zou men honderden predikanten moeten gaan vervolgen, indien men niet langer wilde dulden, dat zij hunne gemeenten op Roomsche paden leiden.

Een Ritualistisch orgaan schreef in Aug. '85: »wij mogen eerst dan rusten, wanneer de kerk van Engeland, niet bij monde van 2 of 3 aanhangers, maar door den mond van hare bisschoppen en aartsbisschoppen roepen kan: »wij hebben ons van het Protestantisme ontdaan!« Wij gelooven aan de sacramenten en dan zeggen wij eindelijk: »neemt ons in uwe gemeenschap op, laat ons weder één zijn.« Wij moeten in plaats van onze kerk een praktische nationale kerk bouwen. Men zegt: de kerk van Rome en de Griekse kerk leeren hetzelfde en de Engelse kerk nog iets er bij; doch als de Engelsen kerk er nog iets bij leert, dan is dat een leugen. Wij moeten eindelijk inzien dat het leerambt één is.»

Op een van de vergaderingen der Episcopale kerk. Leefde de predikant Spalding gesproken: »Er bestaat een hoogere macht in de kerk dan de Bijbel, en dit is de stem der kerk.« In een preek, namens dezelfde vergadering in het licht gezonden, wordt de mis, het laatste oliesel, de rozenkrans enz. verdedigd. Deze gedrukte preek werd wel uit den handel genomen »wegens een misverstand«, doch dit misverstand bestond hierin, dat men het onvoorzichtig achtte, nu reeds zijn programma openbaar te maken.

Het is niet te verwonderen, dat Lord Halifax, Koninklijk Commissaris voor kerkelijke aangelegenheden, aan een nauwere aansluiting aan Rome, groot gewicht hecht.

In Londen zijn niet minder dan 78 geestelijken bereid, met hunne gemeenten tot de Roomsche kerk over te loopen.

Het aantal overgangen tot de Roomsche kerk wordt elk jaar grooter. Toch is het voor den oningewijde onbegrijpelijk, dat niet meer predikanten Roomsche worden. Dit getal echter zou veel grooter zijn, indien zij niet in geval van openlijken overgang hunne, soms zoo groote, traktementen verloren. Van menig Episcopale predikant, hoort men in zijn dood, dat hij reeds jarenlang tot de Roomsche kerk behoorde, doch slechts voor den schijn in de Episcopale kerk gebleven was, om zijn traktement en om des te beter de Roomsche beginselen in zijne gemeente te propagieren. De Jezuïeten zitten hier achter. De hoofdleiders der Roomsche kerk, als kardinaal Manning, Newman enz. zijn vroeger bijna allen predikant geweest van de Episcopale kerk.

Er worden in Engeland kloosters gesticht, daar waar geen Roomschen wonen. In de diocese van Westminster vindt men tegenwoordig 37 monniken- en nonnenkloosters. Deze kloosters zoeken overal zich van ziekenverpleging en van het onderwijs meester te maken. Men opent uiterst goedkoop scholen, deze worden door duizenden Protestantische kinderen bezocht, en wat daarvan het gevolg is, kan men wel nagaan. Ook nemen de kloosters gratis Protestantische zieken op; met welke bedoelingen is licht te bevredigen.

Volgens opgaven, die over 1880-85 loopen, is in dit tijdverloop het aantal Roomsche priesters met 625 vermeerderd, terwijl er een 400 kapellen en kerken werden aangebouwd en 100 kloosters gesticht zijn.

Deze cijfers zijn welsprekend!
En dan zegt men in den tegenwoordigen tijd nog, dat de kerkvorm weinig ter zake doet, dat »het eene noodige« boven alles moet worden gezocht! In Engeland komt het klaar aan den dag, dat door het aan de hand houden eener Roomsche Hierarchie »het eene noodige« hierin wordt gezocht, dat men in leer en leven terugkeert tot Rome.

Aan de andere zijde wordt gemeld, dat van 1841-1881 in Groot-Brittannië het aantal Protestantisten met 10 miljoen vermeerderde en dat der Roomschen met 2 miljoen afnam. Doch al waren die cijfers juist, het gevaar bestaat, dat weldra meer dan de helft van de leden der Episcopale kerk, welke tegenwoordig nog eene Protestantische genoemd wordt, met der daad Roomsche zal geworden zijn.

Jammerlijk is het hoe weinig in Londen de kerken bezocht worden, voor zoover er uit blijkt, dat de groote massa in zedeloosheid en allerlei ellende verzonk. In de diocese van Halborn, 151,835 zielen tellende, wonen op dagen waarin het kerkbezoek het sterkste is, slechts 3833 menschen de godsdiensttoefening bij. In de kerken van die diocese zijn 18,500 zitplaatsen. Slechts 5 pCt. van het zielestal komt in enkele diocesen ter kerk, door elkander bezoekt slechts 3 pCt. van het Episcopale kerk de bedieningen en wel niet op gewone Zondagen, maar op hoogtijden. In het westen van Londen stijgt dit cijfer tot 10 pCt.

Nu zou men misschien meenen, dat het grootste tal der bevolking, bij de Dissenters kerken; doch dit is niet het geval. Op zekeren dag heeft men de bezoekers geteld van alle Episcopale kerken en van die der Dissenters of der vrije kerken. In de kerken der Episcopalen waren toen 530,229 menschen, in die der Independenten 112,844, terwijl de Baptistische en Methodistische Godsdiensttoefeningen respectievelijk door 108,202 en door 69,938 menschen bijgewoond werden.

Een predikant in Whitechapel meende dat hij een groot getal hoorders zou kunnen trekken,

door volgens opgehangen schilderijen het volk te onderwijzen; doch in zijne kerk met 600 zitplaatsen, zijn nauwelijks 100 plaatsen in de morgen-godsdiensttoefening bezet.

Men heeft gezegd dat Spurgeons tabernakel bewees, dat de menschen groote gebouwen voor hunne Godsdiensttoefeningen verkiezen, als men maar voor elke groote kerk een man met gaven als Spurgeon had!

Bovendien klagen de predikers van kerken die in de buurt van Spurgeons tabernakel te vinden zijn, dat hunne godsdiensttoefeningen minder bezocht worden, naar mate de Tabernakel voller stroomt.

Het vraagstuk, hoe aan de groote massa van Londen het woord Gods te brengen, blijft steeds onopgelost.

Duitsland. Een Luthersch blad pleitende voor de vrije kerk.

In het »Stutt. Evang. Sontagsblatt« lezen wij: »De Rijkskanselier heeft bij de beraadslagingen over de Kerkelijke-politieke wetten meer dan eenmaal het woord gevoerd. Aan het slot eener lange rede zeide hij: »wij kunnen moeilijk tijden te gemoet gaan, ten gevolge van oorlog en door inwendigen strijd met de revolutionaire partijen van verschillende aard. Het is mij noodig voorgekomen, vóór zulke dagen aanbreeken, allen inwendigen strijd, dien wij waarlijk wel kunnen missen, te doen ophouden.« De Rijkskanselier wordt dus geleid door zuiver staatkundige redenen. Indien hij bij zijne redevoeringen in plaats van koele, enkele warme woorden voor de Evangelische kerk gehad had, waaraan strikt genomen Pruisen en Duitsland zijne betrekkenis te danken heeft, was dit niet kwaad geweest. Het is evenwel op te merken, dat de staatslieden denken: dewijl de Evangelische kerk niet door een hoofd in het buitenland, met wien men te rekenen heeft, bestuurd maar slechts door een college van mannen vertegenwoordigd wordt, die ten slotte aan de bevelen van een minister moeten gehoorzamen, men ook met de Evang. kerk minder behoefte te rekenen, dan met de Roomsche.

Aan het hoofd van de Evang. landskerken staan de vorsten van het land als opperste bisschoppen, die het hoofd der Roomsche kerk staat de paus. Dat men in den tijd der Reformatie aan de vorsten des lands de opperheerschappij over de kerk gaf, was het gevolg van den nood, waarin men verkeerde; de Roomsche bisschoppen waren ook in menig geval vorsten over hun grondgebied, waarom zou een Evangelisch vorst het opzienersambt over de kerk niet op zich nemen? In onzen tijd meenen nu velen, dat deze inrichting voor een andere oord van zaken moet plaats maken, daar er geen zuiver Evangelische landen meer zijn, maar in elk gebied een gemengde bevolking te vinden is, en de vorst des lands, ook wanneer hij voor zich zelf goed Evangelisch is, aan de medewerking van volksvertegenwoordigingen, lichamen, wier leden tot verschillende kerkgenootschappen behorende, gebonden is. Het vragen naar meerdere vrijheid en zelfstandigheid voor de Evangelische kerk zal daarom niet ophouden, ja, steeds dringender worden, naarmate de Roomsche kerk meer rechten en vrijheden verwerft. Wie zich niet roert, wordt niet geteld; wie niets verlangt, krijgt niets en wie weinig verlangt, krijgt weinig. Het is daarom zaak voor de Evangelischen zich ook te roeren en wanneer er rechtsongelijkheid bestaat, die openlijk aan te wijzen. Dit bevordert den vrede meer dan verwijzen en bemantelen! De Roomsche kerk in Pruisen ontving uit de staatskas sedert den aanvang dezer eeuw 115,000,000 Mark. De Evangelische, die tweemaal meer zielen telt, slechts 86 miljoen. Is dit rechtvaardig? Bismarck heeft overigens in zijne rede toegegeven, dat aan de Evangelische kerk meerdere middelen behooren te worden toegestaan.»

Dit is wel geen pleidooi voor de vrije, van den staat onafhankelijke kerk, maar het doet toch zien, dat het gevoelen veld vindt, dat de toestand der Evangelische kerk dringend de afwijping van het staatsjuk eischt; indien maar niet de raadsel van sommigen gelukt om in plaats van de hiërarchie die van den staat uitgaat, een kerkelijk bisschoppelijke organisatie over de Evangelischen te brengen.

WINCKEL.

Uit de onthomene Kerken.

Namens eenige leden van de Nederl. Herv. Kerk te Ede is het navolgende schrijven verzonden aan den Kerkeraad:

Ede, 23 April 1887.

Bestuurde Heeren!

Als vervolg en in verband tot ons schrijven van 29 Dec. l. l. deelen wij U mede, dat door 76 lidmaten der gemeente de verklaring is afgelegd, als gemeenschap af te breken met de Synode der Ned. Herv. Kerk en met het stelsel, waarvan zij het hoogste orgaan is. Voorts, hartelijke instemming betuigende met de leer der Gereformeerde Kerk gegrond op Gods Woord en nagedrukt in de drie Formulieren van Eenigheid, vangeveeld in de Dordtsche Synode van 1618/19, en willems nu overgaan tot de afwijping van het Synodale juk en terugkeeren tot de Dordtsche Kerkorde van 1618 en 19, wenschen wij vooraf door Uwe vergadering te worden ingelicht, hoe Uwe gedraging zal zijn, op deze handeling onder de leiding van den Kerkeraad zal moeten geschieden. Uw besluit, onder biddend opzien tot den Heere genomen, zien wij vóór 15 Mei e. k. te gemoet. Helldiddend verbleven,

Uw. Dienst. Dinsdag.
(volgen de handteekeningen).

Ingezonden Stukken.

Buiten verantwoordelijkheid van de Redactie.

Dordrecht, 29 April 1887.

Mijnheer de Redacteur!

Ik verzoek u beleefd, de volgende regelen te plaatsen, waardoor het al weder zal blijken, wat er al niet gedaan en gelaten wordt, om de reformatie der Kerk tegen te werken.

Onder de classis van Dordt, ring Sindsrecht, zijn verscheidene gemeenten vacant, waaronder 2, O. en M., die om de 14 dagen bevestigd worden door den heer M. V. Oostende, vroeger evangelist van Vrienden der Waarheid, thans onderling der gemeente Ottoland. Genoemde heer V. Oostende met zijn kerkeraad heeft een en andermaal zoo woordelijk als schriftelijk, de classis van Dordt doen weten, dat de kerkeraad zich niet wilde onderwerpen aan de Synodale reglementen; waarvan het gevolg is geweest, dat Ds. Talma van Dordt en Van Spal van Giesendam, als commissie der classis, persoonlijk naar de gem. Ottoland zijn geweest, en aldaar genoemde Kerkeraad hebben ontalgan van de Synodale reglementen niet alleen, maar zelfs hadden genoemde heeren de Wezelsche en Dordtsche kerkenorden bij zich, om daar den Kerkeraad

onderricht in te geven, teneinde daarnaar te handelen, hetwelk die Kerkeraad dankbaar heeft erkend, en nu in beoefening ziet te brengen door een of meer gereformeerde predikanten in den ring.

Ook hebben de eerw. heeren te gelijkertijd den heer V. Oostende als leerend onderling aangesteld, zoodat hij zelfs de spreekbeurten kan vervullen, op verzoek der predikanten enz. Indien wij dit met het bekend verzoek der lidmaten te Dordt vergelijken, hetwelk Ds. Talma voor kennisgeving heeft aangenomen, is het dan ook niet een wrede ontuchtering?

Een Standaard-lezer R.

Kerkelijke Berichten.

Tot de Evangeliebediening toegelaten.

NEDERLANDSCH HERV. KERKGENOOTSCHAP.
Door het provinciaal kerkbestuur van Drente: A. L. A. Vermeer, theol. doctorandus en H. Botermans theol. candidaat, beiden van de Universiteit te Utrecht.

Door het provinciaal kerkbestuur van Noord-Brabant en Limburg: L. Knappert, doctorandus in de theol., aan de Universiteit te Amsterdam en J. G. Schuurmans Stekhoven, doctorandus in de theol., aan de Universiteit te Groningen.

Zestel.

NEDERLANDSCH HERV. KERKGENOOTSCHAP.
Zetelzede: J. C. Roon te Beverwijk, A. Bruning te Noord-Schermer, H. E. Eylars de Haan te Bonger, P. Bruning te Terwogel, J. F. L. Muller te Assendelft en J. D. G. Koch te Marsum.

Scheurverenigen: W. Ringnalda te Harmelen, P. S. Barstra te Lammert, C. B. Oortuis te Katwijk aan Zee, C. J. Lammert te Woerden, J. Kijlman te Delt en A. J. van Heijningen te 's-Gravendael.

Dietel.

NEDERLANDSCH HERV. KERKGENOOTSCHAP.
Morra en Loozems: S. H. A. Begeman H. H. te Helmelu en C. A. H. A. Benthem Reddingus te Waperveen en C. ter Spill te Avereest.

Toezegging van Beroep.

NEDERLANDSCH HERV. KERKGENOOTSCHAP.
Lutten, M. F. van Lennep te Hoenderloo. Oldelholts, T. de Boer te Eimkom en C. A. Visser, C. A. J. Heeringa te Terhorne.

Bedankt voor Toezegging van Beroep.

NEDERLANDSCH HERV. KERKGENOOTSCHAP.
Lutten (aan de Dedemsvaart), M. F. van Lennep te Hoenderloo.

Beroepen.

NEDERLANDSCH HERV. KERKGENOOTSCHAP.
Oudenrindum, G. Klaarhamer te Montfort. Lichtenvoerde, J. J. Sanders te Loenen (Veluwe). Groningen, S. D. van Veen te Dedemsvaart. Roswinkel (Dr.), J. Doorebos te Oosterblomm (Fr.). Buurse (gem. Haaksbergen), H. T. Barbas te Holland-scheveld.

Dienens, Ph. Peter te Serooskerken (op Walcheren). Gats, A. Veenhuizen te Oederst. den Berg. Wilnis, C. P. N. Pikaar te Oederst. den Berg. Putten (Veluwe), J. J. C. van Toorenbergen te Eemnes-Binnen.

Ter Idard (Fr.), T. de Boer te Hijum (Fr.). Aalsum, C. A. J. v. d. Welde te Windesheim.

NEDERD. GEREFORMEERDE KERKEN.

Wons, T. D. Prins, cand. aan de Vrije Universiteit alhier.

Aangenomen.

NEDERLANDSCH HERVORMD KERKGENOOTSCHAP.
Wism, J. L. Speckman te Gasselter-Nijveen.

Bedankt.

NEDERLANDSCH HERVORMD KERKGENOOTSCHAP.
Dalfien, J. H. Andijk te Almen. Hessel, J. W. H. Kalkman te Monster. Wageningen, J. van der Meulen te Voorschoten (Amsterdam). Franeker, J. Herderschee te Borkulo. Cortegre, J. M. Conrad te Nisse. Waddingsveen, G. E. Meloen te Kortzenhoef. Reedevoort, J. van der Veen te Rossum. Nieuwerkerk aan den IJssel, J. W. H. Kalkman te Monster.

Sommelsdijk, F. Kijlman te Hoevelaken.

CHD. GER. KERK.

Waddingsveen, G. J. Wijnberg te Putten (Veluwe).

Advertentie.

Voor de vele en hartelijke bewijzen van belangstelling bij onze 12½jarige Echtervereeniging betoonde, betuigen wij onzen hartelijken dank.

W. STRIETMAN.

H. VOGEL.

Nederhorst den Berg, 4 Mei 1887.

Heeren Predikanten!

Heeren Predikanten en verdere Kerkeraadsleden, die de drie Formulieren van Eenigheid als accoord van kerkelijke gemeenschap aanvaard, worden uitgenodigd tot bijwoning van de **Algemeene Vergadering der Nederl. Vereeniging van Vrienden der Waarheid**, welke D. V. zal gehouden worden op **Dinsdag 10 Mei e. k.** des morgens te 9½ uur, in het gebouw de »Vereeniging«, Warmoesstraat 139.

Namens het Bestuur der Ned. Ver. van Vrienden der Waarheid,

G. H. A. GROSHUDE, Secretaris.

Ned. Vereeniging van Vrienden der Waarheid enz.

OPENBARE BIDSTOND, D.V. op Dinsdag 10 Mei e. k., des avonds te 8 uren, in het Gebouw »Frascali«.

Voorganger: Ds. G. RINGNALDA, Predikant te Utrecht.

Namens het Bestuur,

G. H. A. GROSHUDE, Secretaris.

Toegang voor het publiek Oude-zijds Voorburgwal.

Wie de HERAUTEN

van half Sept. '86 tot half April '87 missen wil, gelieve prijsopgaaf te zenden aan Ds. BROEKHUISEN, te Sliedrecht. (232)

Heden verschenen bij E. C. RAHMS, te Oudewater:

KORT VERHAAL

van het optreden van het Classicaal Bestuur van Gouda te Oudewater.

II. Gevolgen,

met een woord tot vriend en vijand, door Ds. W. F. A. WINCKEL.

Deze Brochure van 48 bladz. is bij iederen Boekhandelaar en tegen toezending van 30 Cts. verkrijgbaar. (232)

AGENDA

VAN DE

ALGEMEENE VERGADERING

DER

Nederlandsche Vereeniging van Vrienden der Waarheid,

tot Handhaving van de Leer en de Rechten der Gereformeerde Kerk,

DINSDAG 10 MEI 1887,

des voormiddags te 9½ ure,

in het Gebouw »DE VEREENIGING«, Warmoesstraat 139, te Amsterdam.

1. Opening met Gebed, het lezen van Gods Woord en Psalmgezang.
2. Inleidend woord van den Voorzitter.
3. Verslag van den Secretaris.
4. Verslag van den Penningmeester.
5. Verkiezing van drie Bestuursleden. Aan de beurt van afreding zijn: de Broeders S. J. SEEFAT, W. C. BREEN en W. A. VROLIJK SA.
6. Verkiezing van een Bestuurslid voor de vacature, ontstaan door het bedanken van Ds. W. J. GESELSCHAP.
7. Het op 23 Maart 1885 door den Koning goedgekeurde Algemeen Reglement voor de Hervormde Kerk in het Koninkrijk der Nederlanden kan geenszins gezegd worden door die Kerk zelf te zijn ontworpen en vastgesteld, maar rust geheel op den grondslag van de in 1816 aan onze Kerken opgelegde organisatie; zoodat deze organisatie, wel verre van in 1852 door een andere vervangen te zijn, juist integendeel toen bestendigd is, terwijl voorts de toen aangebrachte wijziging slechts eene verdere uitwerking was van de reeds in 1816 opgedrongen beginselen. (In te leiden door Prof. Mr. D. P. D. FABIUS).

Hoofdbestuur.

PAUZE.

8. Ten einde de Vereeniging zooveel mogelijk aan haar doel: »het herstel onzer Gereformeerde Kerk« en »de handhaving harer leer en rechten«, te doen beantwoorden, draagt de Algemeene Vergadering aan het hoofdbestuur op:
 10. de reformatie onzer Kerken, door afwijping van het juk der Synodale Hierarchie en terugkeer tot de oude Gereformeerde Kerkenordening, met alle ten dienste staande middelen overal zooveel mogelijk te bevorderen;
 10. in Kerken, waar zoodanige reformatie reeds heeft plaats gehad, de Vereeniging niet als zoodanig te doen werken, maar de bedoelde handhaving van leer en rechten aan die Kerken zelf en hare Kerkeraden over te laten;
 10. voor zoodanige Kerken, wanneer zij vacant zijn, de Evangelisten der Vereeniging beschikbaar te stellen, evengoed als voor de Afdelingen der Vereeniging zelf, en zelfs met voorrang boven deze; mits de uitnodiging tot optreden uitga van den Kerkeraad, en door dezen naar billijkheid worde bijgedragen tot goedmaking der onkosten; en
 10. allen arbeid in Kerken, die nog onder de Synodale Hierarchie zijn, zooveel mogelijk in overleg met de reeds vrijgeworpen Kerken te doen plaats hebben, en dan met de strekking om de Vereeniging steeds meer te doen terugtrekken en den bedoelden arbeid allengs meer door de Kerken zelf te doen behartigen.
9. Het Hoofdbestuur drage den Broeders Evangelisten en Medehelpers op, bij hunne werkzaamheid in de Afdelingen, inzonderheid in deze dagen, te wijzen op de onwetigheid en ongerechtigheid van het Nederlandsch Hervormd Kerkgenootschap; en op hetgeen er in de onderscheidene Gemeenten moet gebeuren om den band met dit Genootschap te verbreken en het Gereformeerde Kerkverband te herstellen.

Hoogveeren.

Des avonds te 8 ure OPENBARE BIDSTOND
in het Gebouw »FRASCALI«

WERVING VOOR OOST-INDIË.

VOOR Handgeld bij zes-jarige verbinteniss / 300.
Nederlanders / Aanbrengpremie 10.

Zij die zich willen verbinden moeten zich aanmelden bij een der Plaatselijke of Garnizoens-Commandanten of bij den Commandant van het Werfdepôt.

Inlichtingen kunnen gevraagd worden aan alle Burgemeesters en, ongefrankeerd, aan het Dept. van Koloniën. Zij worden kosteloos gegeven.

Heden is verschenen:
Twaalf Feeststonden en twaalf Lijdensstonden.

Tweede Druk. Groot 8°.

Prijs voor beide f 2.-, doch ook ieder afzonderlijk a f 1.- verkrijgbaar bij
R. BOUMA, Gr. Appelstraat, Groningen, en
G. J. REITS, Boekhandelaar, »

Vrije Universiteit.

Zoo kwamen dan de mannen met de vrouwen, alle vrijwilligen van hart.
Exodus 35 : 22.

Door de goede zorgen van den Correspondent en niet minder door de zeer gewaardeerde hulp van den heer S., werd mij te Nijkerk op de Veluwe, den 27sten September A° 89, gelegenheid gegeven, om 's avonds in het gebouw der Christelijke school te spreken in het belang der Vrije Universiteit.

De opkomst liet niets te wenschen over, daar letterlijk elke plaats was ingenomen, onverdeeld aandacht werd aan mijn eenvoudige woord gegund en ik werd zeer verblijd door de liefelijke vruchten, die al dadelijk van mijn optreden gezien werden.

Het bedrag der gehouden collecte, f 67.16, overtrof verre mijne verwachting; den volgende dag werd mij nog f 40.ter hand gesteld; terwijl door een hoogbejaard echtpaar de kostbare Bijbelverklaring van Stackhausen ten geschenke werd gegeven voor de Bibliotheek der V. U. Bovendien mocht ik, soms door den Correspondent, maar meest door den heer S. vergezeld, een tal van vrienden aan huis bezoeken, met dit gevolg, dat 37 Begunstigters, waaronder ook vrouwen, gewonnen werden, ten bedrage van f 73.50 contributie 's jaars.

Na afloop der bijeenkomst werd in kleinen kring besproken wat aan de orde van den dag is en vooreerst nog wel zal blijven, namelijk de hoogst noodig geworden Reformatie der Kerken.

Voorwaarde, de dagen, in Nijkerk doorgebracht, waren bemoeigende dagen. Er werd bij mannen en vrouwen veel bereidwilligheid gevonden. Toch zijn wij in ons goede land en misschien ook in Nijkerk, er nog niet aan toe, dat wij, evenals bij het maken des Tabernakels, zouden moeten zeggen: »Het volk brengt te veel, meer dan genoeg is ten dienste des werks!« en dat wij eene stemme door het land zouden moeten doen uitgaan om aan te zeggen: »Man noch vrouw make eenig werk meer« voor de Vrije Universiteit.

Die zich aangordt beroeme zich niet als die zich losmaakt! Het aangordende der wapenrusting toch geschiedt vóór den strijd en gedurig en telkens weer zoolang deze aanhoudt, en daar de strijd tegen ongeloof en revolutie, ook op het gebied der wetenschappen, wel zal blijven duren, kan er van losmaken, van ontbijten, geen sprake zijn en blijft dus het wachtwoord: In geheele afhankelijkheid van den Heere, voort te gaan in dit werk Gods. Ook ten deze geldt immers de belofte »dat wij te Zijner tijd maaien zullen, zoo wij niet verslappen.«

Laat ons dus dankbaar aan den Heere, maar niet voldaan over ons zelve, er maar

naar staan, om de V. U. tot meerdere uitbreiding te brengen; vergeet niemand onzer, dat ook eene Medische faculteit meer dan hoog noodig is.

Mocht de behoefte hieraan eens zóó op de ziel gaan wegen, dat zij ons eene oorzaak van gebed werd, om van den Heere te begeeren, dat Hij ons en nog zeer velen met ons, bereidwillig mocht maken en houden, om de noodige offere daarvoor te brengen; maar vooral ook, of het Hem behaagde mocht om ons hiervoor Hoogleraren te verwekken, die, rekenende met de oorzaak van alle ziekte, kwaal en ellende, namelijk de zonde, waardoor de dood in de wereld gekomen is; en zich buigende voor het gezag van het Woord des Heeren, en dus geloovende, dat de vreeze des Heeren het beginnel van alle wijsheid en wetenschap is — ook op Geneeskundig gebied — van den Heere genade zoeken te verkrijgen, om de jongelingschap, bij hare studies, te leiden in het spoor, door den Heere zelve in zijn Woord aan een verloren menschengeslacht geteekend.

W. KUIJER Wzn.,
Lid der Commissie tot Vermeerdering der Inkomsten.

In dank ontvangen:

Voor de Vereeniging:

Aan Contributien: door den heer W. Roodenburg te Vlaardingen van de Stuwerverseniging Ebenhaezer f 25; door het Locaalcomité te Haarlem 2e storting f 70; aan collecten door Ds. H. Feykes Paaschecollecte te Hoogveeren f 34; aan schenkingen: door Ds. H. Hoekstra te Utrecht van Mej. N. N. f 250; door Ds. B. van Schelven uit een busje f 350; door Ds. P. van Son uit Oud Loosdrecht f 2; van M. en N. uit een busje f 3; door H. H. Dijkman der Ned. Geref. Kerk te Amsterdam: Frascali f 4; en 2 gouden oorbellen, Odéon A. D. f 1.

Voor het Hospitium:

Van M. en N. uit een busje f 3.

Voor de Bibliotheek:

Postmerk Utrecht een partij boeken.

Voor het Studiefonds:

Bij Prof. Dr. A. H. de Hartog ingekomen: van M. en N. uit een busje f 3; collecte door Prof. Hoedemaker bij eene lezing te Dordrecht f 44.78; door K. G. te B. van N. N. f 10; door G. C. E. te 's-Hage f 10; door den heer J. Guldemond te Amsterdam, verschillende contributien f 373.05; door den Eerw. heer Reul coll. Reitsum f 10; coll. Dokkum f 650; mej. A. C. R. te N. A. f 350; door T. R. te C. uit een busje f 5; van de Zondagsschool van Dr. H. te R. f 10; H. A. K. te Delft f 1.

S. J. SEEFAT, Penningmeester.
Lijnbaansgracht 248.

SCHOTSCH ZENDINGSKERK.

GODSDIENSTTOEFENING.

Zondagmorgen, 10 uur, E. WEISS, pred. te Haarlem.

Zondagavond, 6 uur, E. WEISS.

GEDRUKTER KON. NEDERL. STOOMDRUKKERIJ